

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségnél. Egyébütt a postahíra-
talok útján.

Hirdetési díj:

Négy hasábos pétisorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beigtatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
N é v- vagy bérmentetlenül beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyazintén kéziratok nem adatnak
vissza.

ASRA.

20 millió frank,

EN VAN BEFIZETVE

rtékek és elsőbségekben van elhelyezve.

nelőnyös és figyelemre

el csak felét, (szőlő és dohánynál pedig 2/10
re befizetett díjösszeg fele) csakis a jégkart
ott karösszeg (szőlő és dohányt ide nem

egyis 1/3 része) minden évben félretétetik az
általán fenmaradó felesleget a tarsaság kézz-

eseiben sem, ha az általános jégdíjak vala-

rpai 8 frt, zab 6 frt, tengeri 6 frt, repesz
mitás alapjául venni, még akkor is, ha kár-

t megegyezni nem tudnak — bírói kine-

elbeszárítás nélkül folytatható.
int annak minden vidéki fő- és alügynöksége.
rezérügynöksége: BERGER, KÓSSA.

Dr. Fr. Lengyel

IR-BALZSAMA.

ga a nyírlé, mely a törzs megfúrása alkalmával
olyik, a legkitűnőbb szepítő-szernek ismeretk
zetet őta; de ha még ezen nedvből a földből a
rása szerint vegyszerű ton balzsam készítőik,
még csak majdnem csodás hatást.

arozot vagy más bőrresekete este bekenjük vele
következő reggelen a bő: észrevétlen lehámlik, a
gy lesz

telekertett redőket és himlőhelyeket lesimitja; a
ősidőbb idő alatt eltávolít szepít, májfoltot, orr
ten egyéb tisztátalan-ágát. — Egy korsó ára

szere Török József gyógyszerésznél Budapesten,
szentárában. Temesvárit: Törözy Istrán gyogy-
Zsigmond gyógyszerárában.

(113.)

lárd gyártmány. — Pontos szolgálat és
jutányos árak. Képes árjegyzékek ingyen
és portmentesen.

Házi-gomba és nedves falak

elleni szer.

A Dr. Zerener-féle Antimerulion om
az egyedüli biztos szer házigomba, roth-
hadás és a serfőződés s pinézékben k-p-
dó pilz ellen. Nélkülözhetetlen min-
denféle fan-műknél Egyszerű mind aján-
lom a tűz és víz elleni ivóporhár festékei-
mat. — Szilárd fűszertüzetek raktárákúl
még kerestetnek.

SCHALLEHN GUSZTÁV,
chem. gyára Wien, X Bezerek

(222.)

KAUFMANN és SIMON
bank- és váltóüzlete Hamburgban.
Mindennapi állandóstrények, vauoti részvé-
nyek és hitelorsjegyek bevásárlása és elá-
dása.
U. i. Ezenel közzétöthökét nyilvánítuk, a
régibb idők óta megajándozott bizalomot,
s mindn eme újabb szorgáték kezdetevel a
részvételre felhívó, ezennel is legkezebbi fo-
gunk, állandó, pontos és lelkiismeretes kiszol-
gáltatás által, igen tisztelt érdeklőt felénk
teljes megalégedést kifejezve.

A fentebbiék.

Vecsey-ház.

Debreczen, május 25.

A debreczeni szabadelvű párt
három képviselőjelöltje közül csak
egyétől, az 1-ső választókerületbeli
jelöltjétől követelt programot. At-
től azért, mert annak multját a sza-
badságharcz utáni bebörtönözésig
ösmervén, szükség volt reá, meg-
tudni tőle nyíltan, hogy hazája sza-
badságának vesztét, bebörtönözötté-
sét elfeledve, megpuhult-e már any-
nyira, hogy a vesszőt, melylyel
egykor méltatlanul illetetett, alá-
zatosan megcsókolja, s hogy hazája
iránt egykori lángoló szeretetét, ha-
zájának jobb jövője iránti reményét,
és e remény elérhetése iránti cse-
lekvési vágyát, mint hitvány tarisz-
nyát igazán szegre akasztotta-e?

A program megfelelt a vára-
kozásnak, t. i. a szabadelvű párt
várakozásának, tehát passirt.

A másik két kerület jelöltjétől
nem kívánnak programot, mert
mint mondják, mindkettőnek multja
kezeskedik a jövőre nézve.

Nem személyeskedésből tesz-
szük a megjegyzést, hanem az igaz-
ságnak tartozunk vele, kimondani,
hogy mindkettőnek politikai multja
a változatosságnak hü képét ábrá-
zolván, ha abból kell a jövőre kö-
vetkeztetést vonni, a szabadelvű
pártnak — nem programja, mert
az nem létezik, hanem tendenciája
nagyon is ingoványos alapra van
fektetve.

Csak az olyan politikai párt
nem óhajt és nem kíván jelöltjétől
programot, melynek magának is
politikai változások multja lévén, az
esetőséget a politikai elv változ-
tathatására fent akarja tartani.

Olyan pártnak nincs szüksége
jelöltjétől programot kérni, mely-
nek politikai intencziója nem elvek-
hez, hanem bizonyos személyekhez
van kötve, s ez adja meg a követ-
tendő irányt.

A debreczeni szabadelvű párt
jelöltjei felállításánál — mint kor-
tesei hirdetik — nem is az ország
érdekét, hanem kizárólag Debreczen
város érdekét hiszi előtérbe tolni,
csak ezen az uton látják elérhető-
nek, a már ezelőtt három évvel is
elnyerni remélt királyi táblát.

Nagy-Várad is, Debreczen is,
és még a jó isten tudja hány vá-
lasztó kerület van ezzel biztatva; a
korteskedés Tisza Kálmán mellett
legalább Nagy-Váradon és Debre-
czenben is ezen alapra van fektet-
ve. Már most ha mindkét helyen
meg lesz választva Tisza Kálmán,
melyik fogja elnyerni, és ha egyik
sem fogja megválasztani Tiszát, ho-
va fogják tenni a kir. táblát? —
Látni való, hogy ez a királyi tábla
elhelyezése kortesfogás a könnyen
hívókra, egyéb semmi.

Egyébiránt az országos képví-
selő választása alkalmával a helyi
érdek mellékes, minden magyar em-
ber előtt, kell, hogy az ország ér-
deke legyen első, az ország pedig

éppen a Tisza kormány alatt a le-
hető legrosszabb állapotba süllyedt
alá. Ezen nem a királyi táblának
hova leendő szétoztása, hanem a
kormánynak s vele együtt a kor-
mány által képviselt rendszernek
megbuktatása szükséges. Nekünk,
hogy az ország felüdüljön, mulhat-
lanul szükségünk van az államiság
főkellékeire, had, pénz és önálló
vámügyre, kik ezt nem akarják,
azok előtt már Magyarország, csak
mint Ausztria provinciája létezik.

Az országgyűlés az eddigi dispo-
zicióktól eltérőleg, valószínűleg csak június
3-án vagy 4-én fog bezártni, miután a
közlekedés miniszter a Tiszaszabályozás
tárgyában legközelebb előterjesztett tör-
vényjavaslat még elintézendő és a meg-
szavazandó törvényjavaslatok ennél hama-
rabb alig fognak kihirdettni. Tehát a vá-
lasztásokat is június 21-nél 3-5 nappal
később lesz szükséges kitűzni.

A csáthi-kerületben tegnapelőtt
végbement ideiglenes választásnál a haba-
rékpárti jelölt lón megválasztatva. Pártunk
nem tett előkészületeket erre a rövid időre.
A közelgő választáskor azonban Bódogh
Albert lesz a kerület képviselője.

A képviselőház tegnap ülést tar-
tott. A napirend előtt Irányi Dániel fel-
szólal a polgári házasságról szóló törvény-
javaslat tárgyában és oda kéri utasítani
az igazságügyi bizottságot, hogy azt mi-
előbb tárgyalja és jelentését beadja.

Vécsey Tamás megjegyzi, hogy a ja-
vaslat tárgyalása azért szünetedett ha-
lasztást, mert előzőleg a Curia bírasko-
dásáról és a központi telegkönyvezésről,
ezután a perrendtartásról szóló javaslato-
kat kellett a bizottságnak tárgyalnia; de
a bizottság ismeri kötelességét és a sze-
rint fog eljárni. (Helyeslés.)

Elnök kérdést intéz a házhoz, kíván-
e ez irányban határozatot hozni?
Tisza Kálmán miniszterelnök azért
nem tart szükségesnek külön határozatot,
mert meg van győződve, hogy a bizott-
ság úgy is kötelességének fogja ismerni
és tárgyat lehető gyorsan elintézni.

A bánffy-hunyadi választókerület
függetlenségi pártja képviselőjelöltül Bar-
csay Domokost léptette fel, a ki Hidal-
máson e napokban tartá programbeszé-
dét, mely nagy tetszést aratott. A választó-
kerület tulságok kiterjedt lévén, a szer-
vezkedés akként átpattított meg, hogy a
szervezet két részre oszlik, u. m. a hidal-
mási és b. hunyadi járásra.

A lázongó Oroszország.

A rabok honából mind sötétebb hírek
száryálnak felénk: porlázadás, faji harc,
forradalom, egész városok aláaknázása. A
szolgaság utolsó vak eszköze, mely csak
a czári parancsnak engedelmeskedik, át
meg át van fonódva a nihilizmus hiveivel:
a forradalmárok nagy része az orosz had-
sereg különböző katonatisztet elfogtak, el-
itelték, most ujabbán két tiszt letartóztatása
kelt rendkívüli érdekltséget. Egyiküket
Strombergnek hívják, másikat Glasgownak,
mindkettő nihilista üzelmekkel valóditatik.

Nagy feltűnést kelt Antonov ezredes-
nek, a gacsinai esendőség főnökének min-
den okadatolás nélkül történt elbocsátása,
mi azt bizonyítja, mily kevésbé bizik a
czár legközvetlenebb környezetében. Okul
azt mondják, hogy közelebb egy igen

magas állami egyéniség érkezett Gacsinába
s a czárnak előadta Antonov multját, hoz-
zátevén, hogy őt megbízhatatlannak tartja.

Pétervár különböző pontjainak alá-
aknázásáról ezt írja a „Russ Corr” Rövid
idő előtt tudattuk már, hogy a városnak
legalább hat részében gyanítanak aláak-
názásokat. A tegnapelőtt talált dinamit-
zsákak, melyeket köhidak alól vontak elő,
bár látszólag semmi kapcsolatban nem áll-
ottak villanytelepekkel, valamely házzal
villanyodronyok segítségével mégis össze-
kötöttesben állhattak, miután elszakított
sodronyok maradványaira is bukkantak s
most kutatják a vezetékét. A Kulikov esa-
torna fölötti hid körül is, melyen át szo-
kott a czár mindig haladni a balti indó-
házhoz, szintén szorgalmasan katorásznak,
aknákat fűrkészve; s ezeken kívül még
néhány pont szemelgetett ki, hol nyomozá-
sok indítottak.

A czár déli Oroszországban kiűtött
porlázadások és zavargások kinyomozása-
val Kutaissov gróf tábornokot küldötte
Rostowba. Magán, Pétervár utczáin is nagy
mennyeiségű falragaszt találtak, melyek a
a zsidó elleni hájsza folytatására buzdita-
nak. A rendőrség azonban erélyes rend-
szabályok alkalmazásával meggátolta a ki-
törhető nyugtalanságokat.

Varsóból azt sürgönyözik, hogy a
rendőrség egy porosz iparost fogott el, kit
a zsidó hájszák főbujtogatójánul lehet te-
kinteni. Ez emberről kompromittáló leve-
lezéseket találtak, s oly iratokat, melyek
bűnösségét kétségtelenné teszik. Levelezé-
séből kiderült, hogy a berlini antiszemita
ligával s annak fejével Stöcker udvari
káplánnal összekötöttesben áll.

Lassan a testtel!

Derecske, máj. 24.

A „Nagyvárad” 116-ik s ezzel egy-
idejűleg a „Debreczeni Ellenőr” 98 ik szá-
mában azt olvastam, hogy a bárándi vá-
lasztó kerület szabadelvű polgárai, Tordán,
f. h. 15-én követjelölés czéljából értekez-
letet tartottak s tek. Nadányi Miklós urat
a jelöltség elfogadására fel is kérték, ki
azt el is fogadta.

Ez így áll. De már az nem ugy áll,
hogy Derecske és Tépe, e két — tekin-
télyes szavazókkal — és pedig független
48-as szavazókkal bíró község is — mint
a „Debreczeni Ellenőr” ritkított betűkkel
írja — nevezett követjelölt személyére
nézve a jelölésbe beleegyezett volna, sőt
küldöttsége határozottan ki is jelenfette,
hogy miután az érdekeinek megnyert, köz-
tisztelőben álló polgárának — nevét az
irántai figyelemből elkell hallgatnom —
követjelöltül leendő felléptetését kereszttül
nem viheti, a már kész zászlókkal és tol-
lakkal megjelent nadányisták ellenében —
a sárréti szabadelvű jelöltnek zászlója alá
bizony nem sorakozik.

Igy Derecske és Tépe marad az, a
mi volt, független 48-as község, s mint
ilyen a szavazó urnához 600-at haladó
szavazóval közelit.

Ne higgye tehát a szabadelvű párt,
hogy győzelme — mert a derecskei 48-as
választókat a bárándi választókerület sza-
badelvű választóival egyesültnek hiszi, —
bizonyos; sőt higgyen épen ellenkezőt, és
készüljön a küzdelemre — ha ugyan bi-
zik magához, mert Derecske, mely egykor
nem nagyon régen, oly erőkevényen oppo-
nált, ugy most is — bár hallgat, de nem
alszik, megfogja mutatni, hogy ott, a hol
keil, dönteni fog.

Ennyit azoknak, kik Derecskét párt-
jukhoz megnyertnek hiszik.

Fodor Gábor.

Magyar tud. akadémia.

A magyar tud. akadémia I. nyelv és
széptudományi osztálya tegnap (Fulszky

Ferencz elnöke alatt felolvasó ülést tar-
tott.

Ez alkalommal a következő érteke-
zések tartattak: Dr. Heinrich Gusztáv I. t.
Kisfaludy Károlynak Iréne-je felől tartott
felolvasást.

Ismeretes dolog, hogy Kisfaludy Ká-
roly Iréne-je Bolyai Farkasnak az 1808-ban
lejárt erdelyi pályázatra irt, 1817-ben köz-
zétett szomorujátékán „Mohammed vagy a
dicsőség győzelme a szerelmen” alapszik.
Bolyai forását Prém József Voltairenek
„Zair”-jében vélte felismerhetni, mig Szilasi
Móricz e véleményt megezáfolva, helyesen
kimutatta, hogy Bolyai Mikes Kelemen
„Törökországi levelei”-ből ismerte e tár-
gyat. Heinrich tovább kutatta a mese tör-
ténétét és egy-egy olasz, francia, angol és
német feldolgozását ismertette mai elő-
adásában. Nem valószínű, hogy Iréne tra-
gediája történeti alappal bírjon; a forások
nem tudnak róla és az ujjabbkori történet-
írók is, amennyiben mellesleg említett tesz-
nek róla, csak anekdotának tekintik,
milyenek a gyűlölt hódító Mohammed ke-
gyetlenségének és embertelenségének fel-
tűntetésére nagy számmal keletkeztek. Ez
Iréne mondanak első kerek feldolgozását
Bandellő Mátyás nevellái közt, melyek
először 1554-ben jelentek meg talájkuk.
De nem annyira Bandellőlől, mint inkább
ennek francia átdolgozásából, Belle-For-
est tragikus történetéből jutott e novella is
népszerűsége. Mikes is kétségtelennül Belle
Forestből ismeri e történetet.

Még a tizenhatodik század vége
előtt ragadta meg a hatalmas virágzásnak
induló angol drámai költészet, mely a vi-
lágirodalom összes termékeit átkutatta drá-
mai feldolgozásra alkalmas tárgyak után
Iréne történetét; 1594-ben említik egy név-
telennek tragédiáját és csak 1627-ben Ge-
orge Peelenek Shakespeare e szeniális elő-
zőjének szomorujátékát, mely a ezimben
is megnevezi „Hirent a szép ördög lányt.”
Valószínűleg ezen angol darabon alapszik
Ayrer Jakabnak, a nürnbergi német köl-
tőnek szintén még 16-ik század vége előtt
irt tragédiája. Hazánkba Mikes Kelemen
törökországi levelei hozták a kegyetlen
török császár és a szerencsétlen görög le-
ány történetét, ki maga Bandellőlől ille-
tőleg ennek francia átdolgozásából Belle
Forestből ismerte azt. Mikes elbeszélésén
alapszik Bolyainknak s ez utóbbin Kisfa-
ludy Károlynak szomorujátéka.

Utána Simonyi Zsigmond I. t. a ha-
nem és de igen ellentétes mondatokról
értekezett. Az értekezés bevezetésül szá-
mos példában kimutatja, hogy a mondat-
tanban ép ugy történelem változások a nyelv
életében mint a szótanban, s hogy az egyéni
nyelvterék a mondat-szerkezet megértésé-
ben, megítélésében ép oly kevésbé bizo-
nyul döntő tényezőnek, mint a szóalakok
magyarzatában vagy helyességük megíté-
lésében. Az értekezésnek derek része a
hanem és de kötszókkal foglalkozik; me-
lyeknek alkalmazása nyelvünk történeté-
ben szintén jelentékeny változásokat szen-
vedett. Mai hanem kötszónk, csak a 16
század elején keletkezett, azelőtt csak a
de volna használatban s ennek a régi
állapotnak maradványa az, ha ma is mond-
ják, hogy „nem ez, de az” „nem csak
egy, de száz.” Ma ilyen egyenes ellen-
mondás esetében hanem-ert mondtunk s élő
beszédünkben „de” a kifogást tevő mon-
datokra szoritkozik. De legujabb időben
még ennek szerepébe is mindig strübben
helyettesíti a hanem mind a nép, mind az
írók nyelvében (például: „elmehetsz, ha-
nem korán haza jöjj” „megáztunk, ha-
nem azért se baj.”) Végül Budenz József
r. t. a „Nyelv tudományok” utolsó fűzetét
mutatta be.

A külföld.

— Mithad pasa sorsa. A porta
több hatalommal szemben kijelentette, hogy

Midhat pasa perét a rendes bíróságok előtt s a legnagyobb nyilvánossággal fogja tárgyalni s mondják hogy csak ezen biztosítás után rendelte el a francia nagykövét a smyrnai francia konzulhoz menekült pasa kiadását, ki odá menekülését azzal indokolta, hogy személyes ellenséges-áldozata s hogy oka van hatalmas ellenfelei részéről erőszakos tettekről tartania. Azt tényleg beszélik és sokan hiszik is, hogy az Abdul Aziz meggyilkoltatása miatt most kezdett vizsgálatnak nincs is egyéb okozója, minthogy a szultán egynemely, neki nem tetsző államférfiakról így akar megszabadulni. Sajátságos iróniája különben a véletlenek, hogy Midhat pasa perét ép azon teremben fogják tárgyalni, melyben a pasa mint nagyvezér négy év előtt az első és egyedüli török parlament tanácskozásait megnyitá.

A zavargások az alexandrowski és a meitopol kerületben folyókat tartanak. A parasztek megtámadták a zsidó földbirtékosokat és bérleket; garázdálkodásaikat csak akkor hagyják abban, ha a hatóságok közbelépnek. A csapatokat megszorították. Jekaterinoslavban 2 egyént fogtak el, kik Pétervárról jövet, felhívásokhoz hoztak magukkal. Haromszázad közök Rostovba indult, mivel attól tartanak, hogy ott is zavargások fognak kitörni. — Kiebben rendőri beállítás szerint 1.137,831 ru, beire rugó kár történt.

Az Intransigeant azon hire, hogy Jesse Helfmann, miután kevés napal ezelőtt lebetegedett és időtlen szült, azok alatt a kinzások alatt, melyeket rajta elkövettek, végre megtört és belehalt, még eddig nincs megerősítve. Annnyit azonban, több francia lap is jelent, hogy öt legbarbarabb eszközök által akarják arra bírni, hogy vallomásokot tegyen, de ez mindeddig nem sikerült.

Az oroszországi zsidóüldözések. Podvoleczkából jelentik május 22-ről: A kiewi helyőrség, mely minden évben május 22-én szokott hosszabb időre táborba vonni, ezúttal a laktanyában marad, mert a kormány még nem tartja megnyugtatónak a helyzetet. A Kievből idejövő egység az állítja, hogy a kisebb helyiségekben és kisebb mértékben még egyre folynak a zsidóhajsók. A baj, ugy látszik, krónikus társadalmi betegségé fog fajulni Oroszországban. Kiew és környéke a pusztulás iszonyu képét nyújtja.

Rablott tárgyakat még tekintélyes orosz kereskedőknél is találani, miből közvetett résztvételre lehet következtetni; számos értékes tárgyat a Dnieperbe dobtak, mert a rablók attól félnek, hogy a rendőrség elfogja őket, ha valami rablott tárgyat talál nálók. A foglyok száma már is több, mint kétezer. Drentelen grófné, a katonai főparancsnok neje segélybizottságot alakít, hogy a kenyerüket és hajlékukat veszített zsidókat élelemmel lássa el. A kiewi községtanács e célra 3000 rubelt szavazott meg.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy grófnő titka.

— Elbeszélése. —

26.

Szalatnai Lászlótól.

S mikor mindennel készen voltak, elereszté, a dühében s félelmében reszkető barát, s a zsebéből kivett csinos mivű két kis pisztolyt saját övébe dugta.

— No méltóságos uram! — mond a betyár jókedvűen: — ezen át estünk volna, hanem erre az ijedségre igyék egyet! — s elibe toltta a cserép korsót, mit Berkesi dühösen lökött félre.

— Anogy tetszik! — folytató a betyár! nem erőszak, mi csak ilyen élünk, ha jobb volna, azt is meginnánk; hát csak pihenjen a méltóságos ur, ha lovai jöttek s nincs kedve itt maradni, akkor befogathat, ne féljen lovait nem veszszük el, csak embereit addig őrzi egy társunk, nehogy valami csint tegyenek.

Berkesi nem szólt s mivel az ablaknál ült, a külső zajt legkönyebben meghallbatta; igen figyelt valamire, mintha több csendes lödögést hallott volna.

A betyárok ittak, s ott előtte számláltak meg elvett pénzét; s még azt jegyezte meg a fiatal betyár: — Bizony kevés ez, ez már mégis szegény egy bárónak néhány rongyos forinttal járn!

A zsványoknak néhány rongyos forint volt a báró tárczájában talált két ezer forint.

Hanem most kiáltás hallatszott kint:

Falusi csendélet.

Nagy-Léta, máj. 24

Könnyen beszél a nagyvárosi ember. Eljön a tavasz s azt mondja: Eh! mit öljem én itt a tudómet, evel a rosz városi levegővel? Pakolj Pista!

És igazsága van; dolga kevés van, — és a világ alkotmánya nem igen bomlik fel azért, hogy pár hónapra elhagyja otthonát s ki suttyan egy csendes oázisra. Már vagy Marienbad — vagy a Sóstóra. „Csöndes”-t mindenütt kap.

De igazsága van a szegény hivatalnoknak is, a ki egész éven át napszamba forgatja a tollat, s a sok különféle görnyedezéstől derekába állott a fájdalom. Egy kis jól tevő pihenést ki tagadna meg tőle? Hadd menjen, hadd szerezzen erőt, új munkára.

Madame szintén unja magát szörnyen. És hogyné? Se színáz se bál, sem túzes vérű fiatalok! Gyertünk fürdőre; mutassuk be izibe a legújabb divatu ruhát; mert mire elmulik a nyár: akkorra kimegy a divatból. — És okosan cselekszik. Addig mutogassa magát, ruháját míg ki nem megy a divatból.

S a polgártársnak csakugy igaza van, mikor azt mondja az anyjoknak: „No anyjok elme gyünk a bányába Váradra.” — Jól teszi! Zsirus uramnak van benne módja, hogy a drága időből fürdőre fordítson egy — keveset Az anyjok ellátja magát száraz téstával; — jó lesz az lebbencsnek! mert az a menkü bánya sokba kerül.

Egyszóval: okvetetlen „fürdőre kell menni.” Hát a szegény falusi ember? Hát bizony mi „jó falusiak” itthon süjük a makkot, — és ütjük a makkot!

Mig a boldog nagy város ilyenkor kong az ürességtől: mi maradunk rendületlenül helyünkön, mint — Tisza Kálmán. A kis város télen-nyáron egyenlő. (Már t. i. bensőleg; mert külsőleg egyszer nagyobb sár van, mint máskor.) A ki ennek falai közé vonja magát, az nem igen érre a felett töprengeni, hogy hiszen most tulajdonképen fürdő — ivad — évad — vagy mi volna. A kis város lakója mig egyfelől nem igen ér rá elfürdőzni két hónapot: másfelől az igazat megvallva nem is igen van rá szüksége. A napnak terhe nem enged neki időt az unalomra; s ha már szórakozni akar, s nagyon megunta a munkát, könnyen segít rajta: — elől kezdi. Levegője ugy is jó van; miért adna pénzt azért, a mit ingyen is megkap?

Sok embert hallottam sokszor mosolygva élezelni a felett, hogy miként lehet falun ugy megélni, hogy az ember elébb-utóbb életuntta ne váljék? Sok el-kényesített természetű nagy városi dandy, — a ki a világot monoklin keresztli figy-málva szemléli — azt gondolja, hogy „extra nagy város non est vita”: a falusi ember pedig nem egyeb, mint egy murmur, a kinek egyedüli rendeltetése, hogy buzza meg magát. Hogy mosolyog az is-

— Meneküljtek, itt vannak a hadnagyk. A betyárok felugrottak, de Berkesi is. Most nagy robajjal megnyitott az ajtó s beugrott azon a csendbiztos. Követve néhány legényétől.

A zsványok az ablakoknak futottak, s a két öregebbnek sikerült is ott kiugrani; hanem a fiatal betyárt Berkesi megkapta.

A betyár iszonyu erővel lökte félre a bárót s egy pisztolyt sűtött rá; de már nem menekedhetett, mert a csendörök legyűrtek.

Berkesi a betyár lövésére öszszero-gyott. —

A csendörök még egyik vén betyárt lelőttek, de kettő felkapva a Berkesi lovaira, elmenekült, a fiatal pedig kegyetlenül összekötözve, az öszszero-gyott bárót vizsgálták meg.

A seb mellén volt, a golyó bizonyosan sértett nemesebb részeket is, mert szótani nem tudott, csak hörgött.

Előkerítették nehezen s színbe bujt inast, s a megriadt kocsis is visszatért, s ekkor a bárót betakarították bundájába, feltették kocsijába, s befogva a még meglévő két lovat, s így a kocsit és a megkötözött fiatal betyárt közre fogva, bekisértek . . . i-re.

Berkesit a csendbiztos fogadóba vitette s orvost hivatott hozzá.

Hiába sietett hát Berkesi, a sors keresztet hullott elibe.

De különben is elkésett volna, mert bátyja épen az nap kelt egybe Róza grófnővel; — a levélben az öreg ur azon toll hibát ejtette, hogy 5 helyett 6-et irt: s

tenadta, ha egy falusi embert meglát a nagy város utcáin. Szinte felteszi róla az ember, hogy most azon tanakodik magában: vajon nem veszélyes dolog-e ezt a vad embert rendőri felügyelet nélkül hagyni?

A mult napokban kaptam egy levelet, a melyben egyik városi barátom három egész lápon keresztül szárazokozik rajtam a miatt, hogy falusi emberré lettem. Perozig se szárazokozál pedig mi rajtunk falusiakon, nagyvárosi atyánkfia! ne gondolj, hogy mi olyanok volnánk, mint egy chinai falial körülvevett remete, ki a külvilágban törtétekről nemcsak nem tud, de tudni sem akar. Te, a ki a falusi élet-ről csak hallottál, de azt nem ismered, bizonyosan ugy vélekedel, hogy nekünk egyetlen élvezetünk az, ha egy jó nagyot alhatunk, s örülünk az estének, a mikor ismét lefekhetünk. Igaz, hogy a te nagy városodon lépten-nyomon kinálkozik a különböző élvezet, s csak éppen hozzá kell nyulni; mi mindeniktől távol vagyunk. De mert tudjuk, hogy távol vagyunk: kevesebbek vágyaink, kisebbek igényeink; megszokjuk az egyszerűséget, mely később mind jobban természeté válik; nem vagyunk fellengősök, a luxust szivesen megadóztatnánk, ruhánk nem fényes, de legalább ki van fizetve; szívünk, lelkünk nyugodtabb s ha „jó nap”-ot mondunk egymásnak, azt nemesak mondjuk, de kívánjuk is.

A falusi élet egyhangu, de — boldog.

A fény árnyai.

A budapestiek pihenésre tértek mindnyájan. A régi kerékvágásba zökkent minden. A házak tetejéről eltűntek a zászlók és díszítések, a fürdő-utczán és a lánez-hidőnél nem áll többé bámész csoport.

Az az öt nap az egész városnak megzavarta fejét. Ráth még álmában is egyre dikeziókat mondott és még szabálányát is mindig fenségnek szólította, Thaisz lóháton evett, ivott; lóval fektült le, azzal kelt fel és a sok rendezésnél ugy megzavarta fejét, hogy még most is „zűrűk”-ot kiabál. Kaas Ivor bárót álmában egy sereg jegykérő fojtogatta mindig, Toppercer J ügyvéd pedig egy tárgyalásnál e helyett hogy: Tekinietetes bíróság! Tisztelettel felebbezek — azt mondta: Tekinietetes bíróság! Csak még egy álló helyem van a karzatón.

A dísz előadás kezdete előtt, egy második emeleti páholy vonta magára a közönség figyelmét. Móricz Pál, az ismert honatya dugta ki rajta fejét, kényelmesen elhelyezkedett a széken és aztán mint egy szende 14 éves kis leányka, gyönyörű elefántes ont legyez ővel legyezgette magát.

igly azok most már férj és feleség, ő pedig haldokolva nyög itt pár órányira tö-lök, a nélkül, hogy tervelt boszuja sikerült volna!

Az ujra találkozás. Berkesi Gusztó nehéz seblázban volt csaknem egész nap meglövetése után, a csendbiztos kétszer is volt nála, kérti az ott lévő orvost, hogy ha magához tér rögtön adja tudtára.

Már akkor az esetet Berkesi Elek is tudta, mivel mint rögtön ítélő bírósági elnökhöz, egyenesen hozzá vitték a fiatal betyárt.

Az öreg urnak most elég kellemetlen volt, de ezzel megakarták kimélni, hogy ne kellessen hazuról távoznia.

Ó el is ment unoka öcsését megnézni, de mivel az magánkivült volt, ott hagyta a fogadóba az orvos gondviselésére bízva.

Már estefelé volt, midőn Berkesi magához tért, s gyenge hangon kérte az orvost: — Hol vagyok?

Az orvos nyugodtságra inté s pár szóval elbeszélte a vele történeteket, s tudtára adta azt is, hogy ha terhére nem lenne, szükséges volna elbeszélni, mi történt vele a csárdában.

— Kinek mondjam el ezt? — Talán Szántai ur a főügyész fog ide jönni!

— Szántai Sándor — rebegé a báró.

— Igen, ugy hívják!

Berkesi elhallgatott s gondolataiba mélyedt, bizonyosan a régi idők jutottak eszébe. Az orvos pedig rögtön küldött a hatóságokhoz hirtadni, hogy a báró magához tért.

Kis idő múlva csakugyan eljött Szántai Sándor maga, néhány hivatalnok-tól kísérvé, ezek ugyan nem tartoztak az úgy szükségességeihez, s inkább a kíváncsiság hozta őket oda.

Szántai már mindent megboosított a bárónak, különösen midőn az orvos megsugta, hogy az alig fog élni néhány órát, s így megindult hangon üdvözle azt, s nem akarva sok időt vesztetni, a dologra tért.

A báró elbeszélte mindent, bár lassan tudott beszélni, de elég érthetően.

Midőn Sándor mindent feljegyzett, már menni akart Berkesi azt kérde: — Ki volt-e már a betyár hallgatva? — Statárium alá tartozik, még csak a feltételes vizsgálat volt megtartva.

— S miféle ember ez? — Egy sehonnai, kinek sem apja sem anyja; valami elvetett uri gyermek lehet mivel szülei egy parasztembernek adták néhány hetes korában át nevelés végett.

— Hol? — kérde a báró a legnagyobb izgalommal s felülni készült de ez nem sikerült.

— Csak csendesen uram! mert a vérzés megindul, ha ön mozog — inté az orvos.

Berkesi erre rá sem hajtott, hanem ismét kérde: — Hol uram? Hol neveltetett? — A szomszéd megyében H.-faluban! — S tudják a parasztember nevét? — Igen valami Tóth István paraszta gazda titól a fiu megszökött, miután itt is gyilkolt.

A második emeleti erkélyen is, sok bámolója akadt egy alaknak. Posner Károly Lajos tűnt fel rendjel kirakatával. Tetőtől talpig ördökkal volt felcífrázva. Kezdődött pedig a díszítés az állánál és végződött cipője sarkán.

A trónörökös-pár elutazása alkalmával a váci köruton mulatságos jelenet fordult elő. Midőn ugyanis József főherczeg fogatara bogott végig a nép által alkotott előfal között az osztrák államvaspálya indóháza felé, egy magyar ruhába öltözött földmives áttörve a rendőrök és katonaság sorain eszeveezett futással a fogat után iramodott; minden áron utól akarva azt érni: közébe elfuladt hangon „megálljt” kiáltva.

Senki sem tudta elképzelni hamarjában, mit akarhat a jámbor a főherczegnél. Nagy nehezen utolérték, mielőtt ezelt ért volna s kérdőre vonták tetteért, mire így felelt: „A királyfival akartam kezét szorítani s elbucszni tőle.”

Felvilágosították, hogy a kocsin, mely után futott, nem a trónörökös, hanem József főherczeg ül, tudtára adták azonban egyuttal azt is, hogy oly módon bucsuzni a királyfival a hogy ő akar, nem lehet. A jámbor atyafi kétkedőleg esővála megizzadt fejét és semmi képen sem látszott hitelt adni a rendre utasítóknak.

A színházi dízeladással Tisza Kálmán se maradhat el. De elkésett s akkor igyekezett a színházhoz eljutni, mikor a kordon már fel volt állítva. „Megállj!” ordít rá egy konstabler a vágató fiakerre. „Az apádnak se!” hangzik az exzellenz-ozias urban bizó fiakeres önértetes válasza. Azonnal négy lovas rendőr rohanat elő, a kocsit körülvevtek s az utat elzárták. Mit volt mit tenni; Tisza Kálmán kénytelen volt igazolni magát a konstablereknek, hogy ő miniszterelnök és jussa van a színházba menni.

Időjárású jegyzések.

Európában: A nagy légnymások (768—770) a kontinens északi felében, a depresszió (768—759) a Balkán félszigeten van. Többnyire keleties és északias mérésekelt szelek mellett az idő északnyugaton derült, délkeleten inkább boros. A hőmérséklet Közép-Európában többnyire kisebb.

Hazánkban: északkeleti és nyugati között változó, többnyire északias mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet általában főlebb, a légnymás északnyugaton alább szállt. Az idő többnyire felhős, boros napossal váltakozó. Eesők inkább a déli és nyugati helyeken voltak; Seps-Sztyegyön nagy mennyiségben, zivattarral.

Kilátás a jövőre: Hazánkban többnyire felhős, boros időt várhatni számossabb helyen és több esővel.

A nagy oldalán levő kényári évszakra hetni Des Comb

* Oláh Jé dólután a nagy szani.

* Somló nész, ki jövőre lesz, — a jövőre nál fog vendégs

* A világ Szakál Róza az emintársulat egy Hegyköz-Szálórára nem szer sem, miért is el leket kifárasztó lyett egy kis te is élnék pár hó bágyra esett, ho paraszta házat be — szerzett babó esik nekik, ho utjáról — mely terem — letérte gányba, új erőt lemre.

* A nagy zetőség zász hidnál elveszett bécsi arzenálba közönség többsz de hasztalanul feliratot intéztek napokban azt a hogy a zászlót

* Oly nagy nagyváradú szin zott. Két város várád van tele esőtésévei. Fél

UJD

* Gyülés kor a ref. együgyek elintézés

* Főiskol gálatok június dődnek s a hón tetnek.

* Uj ima küldetett hozzá alkalmi imádság Bálint. Negy pásztor illetelje magában e könt köve 2 frt 80 Kapható Csáhy

* Hadmen niszter a hadm nézve elrendelte a szemléseket a jak a napidij te frtnyi díjtételle és városi hajdu óreinek illemény napibérével hasz kinethető, ezek vandók meg. T mindazon hadme nek, kik bírói szabadságuk élv nak, a mennyib letartóztatásuk ségi adóval meg

* A halá rült és felhasznál nak ott kint a eladása elrende zók a folyó házi pénztári hí lől értesítettek.

* Aranya volt tegnap este bán napja valóbb jobb ajándékot

* Vizvári ház kitűnőbb ern nyári szünidő al rosokban előadás

* Az elen ma delután tartó erdön, hová 3 sány éjjenzés s

* Mikor l tás? A képvisel losan még nincs látszik azonban, pig lesz elrende

* Mi szab itélőszék teljes mondotta hogy a megilleti a házi az annak gyako testi éértés miat Ha azonban a g sértés nyolez na ségháborítást ok legelsőbb itélőszék felelőseges tudni nak.

* A nagy oldalán levő kényári évszakra hetni Des Comb

* Oláh Jé dólután a nagy szani.

* Somló nész, ki jövőre lesz, — a jövőre nál fog vendégs

* A világ Szakál Róza az emintársulat egy Hegyköz-Szálórára nem szer sem, miért is el leket kifárasztó lyett egy kis te is élnék pár hó bágyra esett, ho paraszta házat be — szerzett babó esik nekik, ho utjáról — mely terem — letérte gányba, új erőt lemre.

* A nagy zetőség zász hidnál elveszett bécsi arzenálba közönség többsz de hasztalanul feliratot intéztek napokban azt a hogy a zászlót

* Oly nagy nagyváradú szin zott. Két város várád van tele esőtésévei. Fél

UJDONSÁGOK.

* Gyűlés. Szombaton délután 3 óra kor a ref. egyház tanács gyűlést tartó folyó ügyek elintézés céljából.

* Főiskolánkban az évzáró vizsgálatok június első felében már megkezdődnek s a hónap folyamán be is végeztetnek.

* Új imakönyv. Megjelent s bekiadott a „Vasárnapi, ünnepi s alkalmi imádságok.” Készítette Révész Balint. Negyedik kiadás. A kiadó főpásztor ihletteljes, gyönyörű imáit foglalja magában e könyv, melynek ára vászonba kötve 2 frt 80 kr, aranyfűzővel 3 frt. Kapható Csáhy Károlynál.

* Hadmentességi díj. A pénzügyminiszter a hadmentességi díj behajtására nézve elrendelte, hogy a pénzügyőrök, a szemlézettek ide értve, miután napiszoldjuk a napidíj természetével azonos, négy frtyi díjtellettel, — ellenben a megyei és városi hajduk, pandurok és fogházak őreinek illetményei inkább a napiszoldok napibérével hason természetűnek léven tekinthetők, ezek három frtyi díjtellettel rogyandók meg. Továbbá kimondatott, hogy mindazon hadmentességi díjkezesek egyének, kik bírói ítélet folytán személyes szabadságukat élveztetéül megfosztva vannak, a mennyiben vagyonnal nem bírnak, letartóztatásuk ideje alatt a hadmentességi adóval meg nem róhatók.

* A halápi idej vágásból kikérült és felhasználott 430 öl tölgy tűzi fának ott kiut a helyszínen 8 forintjávali eladása elrendelvetén, a venni szándékozók a folyó május hó 15-ik napjától a házi pénztári hivatalnál való válthatás felől értesítettek. A városi tanács.

* Aranyat érő hatalmas záporosó volt tegnap este városunk környékén. Orbán napja valóban nem hozhatott volna jobb ajándékot az esőnél.

* Vizvári Gyula a nemzeti színház kiünnepe erőiből társulatot alakít a nyári szünet alatt, s azzal a vidéki városokban előadásokat szándékozik tartani.

* Az elemi iskolák növendékei ma délután tartották majálisukat a nagyerdőn, havá 3 óra körül vonultak ki hársány éljenzés s dalok éneklése közben.

* Mikor lesz a képviselőválasztás? A képviselő választás ideje hivatalosan még nincs kihirdetve; valószínűnek látszik azonban, hogy az júli. 3-tól tíz napig lesz elrendelve.

* Mi szabad, mi nem. A legfőbb ítélszék teljes ülési határozatában kimondotta hogy a gazdát oeselédje ellen megilleti a házi fegyelmi jog, úgy hogy az annak gyakorlatában elkövetett könnyű testi sértés miatt büntetésnek nincs helye. Ha azonban a gazda által okozott testi sértés nyolcz napnál tovább tartó egészségkárosítást okozott, büntetendő, mint az legfőbb ítélszéki ítéletből is kitűnik. Nem felesleges tudni ezt a cselédtartó gazdákak.

* A nagyerdei lövöldének keleti oldalán levő két emeleti szoba a folyó évi nyári évszakra bérebe kivehető. Értekezhetni Des Combes Henrik ügyvéd úrnál.

* Uláh Józsi zenetársulata holnap délután a nagyerdei fürdőháznál fog játszani.

* Somló Sándor jeles vidéki színész, ki jövőre a debreczeni színház tagja lesz, — a jövő hóban a nemzeti színháznál fog vendégszerepelni.

* A világtól elvonulva. Törökne-Szakal Róza asszony, a volt debreczeni színház egyik tagja, férjével együtt Hagyköz-Száldobágyon lakik jelenleg. Nyárára nem szerződtek egyik társulathoz sem, miért is elhatározták, hogy a testet, leiket kifárasztó, szinpadit festett világ helyett egy kis természetes, idylli világban is élnek pár hónapig. A választás Száldobágyra esett, hol egy egyszerű; csinos kis paraszt házat béreltek ki s ott pihennek — szerzett babéraikon. Azt hisszük, jól esik nekik, hogy a hir-névkeresés ország-utjáról — melyen róza mellett tükse is terem — letértek kissé zavartalan magányba, új erőt gyűjtteni — újabb küzdelemre.

* A nagy-becskereki 48-as nemzetőrség zászlója a piski esatában a hidnál elveszett s mint hadi zászmány a bécsi arsenalba került. A nagy-becskereki közönség többször folyamodott kiadásért, de haszatlannul. Végre az utóbbi időben feliratot intéztek a kormányhoz, honnan a napokban azt a kedvező választ kapták, hogy a zászlót kifogják adni.

* Oly nagy zajt, mint az idén, a nagyváradi szinidény még sohasem okozott. Két város sajtója, Aradé és Nagyváradé van tele mindennap a társulat dícsőítésével. Félő, hogy a nagyváradiak

nagy megelégedtségének elégedetlenség lesz a vége, — mint az máskor is történt.

* Jó helyre dugta. Svatek Karolina 20 éves varrónő szombaton azon váddal terhelve állott a bécsi törvényszék előtt, hogy egy 26 frtot lopott el. A leány határozottan tagadott mindent, mikor aztán megmozdították, megtalálták a pénzt — a hajfonatában.

* A rojti zavarok folytán kirendelt katonai erő visszavonott s a katonák felhagynak azon kellemetlen funkcióval, hogy egy hazai falut, mint valami ellenséges területet, megszállva tartanak. A mozgalom tehát elnyomatott s a rend helyreállott.

* Kiállítás lesz Orosházán. A békésmegyei gazd. egyesület f. évi október 2. és 3-ik napjaira Orosházán gazd. kiállítás rendezését határozta el. Kiállítható: tisztán magyar fajú szarvasmarha, minden-nemű baromfi termények, kerti vetemények, gyümölcs, szőlő, házi és gazd. ipari művek. Ugyanez alkalommal Orosházán kiállítás is lesz állami lódíj kiosztással együtt.

* A budapesti unitáriusok elhatározták, hogy főkegyházakat anyae-gy-házra alakítják. Ferencz József püspök május 19-én hívei közt püspöki kanonikai vitacziót tartván, azon hirrel lepte meg őket: „hogy angolországi és északamerikai unitáriusok a Budapestben állandósítandó unitárius anyae-gyház és papi állomás segélyezésére külön-külön 100—100 sterling font évi fizetést ajánlottak s azt a közönség megerősödésig folytatják, ha a megalakulandó anyae-gyházak számban és vallás-erkölcsi erőben gyarapodását s messiási-áldozatok gyümölcsét fogják látni.

* Két kis ember az udvarnál. Két kis törpe azon szerencsében részesült pönteken Becsben, hogy az udvarhoz hivattott, hogy Valeria főhercegnőnek bemutassák. A főhercegnő igen jól mulatott a két törpével — a 31 éves Wolge Henrikkel, aki épen 28 hüvelyknyi, és ennek mennyasszonyával a huszonhárom éves és 29 hüvelyknyi nagyságu Luiza kisasszonnyal. Egy óra múlva a kis hüvelykmatyit gazdagdon megajándékozva bocsátották el.

* Egy veszett farkas mart meg nemrég Csömörön 18 embert, kik közül 6 megveszett és belehalt.

* Megrendítő eset történt a napokban a potyinyi törvényszék előtt. Egy kereskedő jelent meg mint vádlott s közönséges vétkeés bukás miatt kellett számolnia. A tárgyalás lefolyt rendszeren, a vádlók s a védők elmondták beszédeiket, végre a törvényszék kimondta az ítéletet, mely szerint a kereskedő 15 napi fogságra ítéltetik. Ekkor a kereskedő élesre fent kést rántott ki zsehből s azzal a szive táján három szurást ejtett. Vérbe borulva összerogyott s a gyorsan alkalmazott orvosi segítség daczára két perc múlva meghalt.

* A folyó évi főszorozás alkalmából nagy számú védőküldöttek lettek kijelölve a főülvizsgálatra. Ezek könnyebb-sége végett a honvédelmi miniszterium rendkívüli felülvizsgáló bizottságokat fog kiküldeni. Ilyen bizottság Szegedre is rendeltetett.

* Roppant sok hamis ezüst pénz ezirkulál Aradon magyar-veretű egy forintos darabok alakjában. A kapitányi hivatalnál majd mindennap fordul elő két-három ilyen hamis pénz, melynek eredetét azonban nem lehet kikutatni, mert mire a rendőrség kezébe jut, anyai embernél fordult meg a hamisítvány, hogy a forrásig hatolni nem lehet. A hamisítványok meg lehetők sikerült utánzások s gyakorlott kezekre vallanak, nem esoda tehát, ha még nagy kereskedők pénzes főkjában is valódiakként fordulnak meg és adatnak tovább. Azért óvatosságot ajánlunk az ezüst-pénzzel szemben mindenkinek.

* Kormányparti kapacitáció. A fővárosi II. kerületi kormánypart már nem mer hivatalos czim alatt gyülekezni; így történt, hogy tegnap is „barátságos értekezlet” titulusán próbált a „Fázán”-ban összejövetelt rendezni. Összejött vagy 30 ember, s ott találtak Puck Nándor kesztűs-mestert, a kiről tudva van, hogy balparti. „Hát ön még most se látta be, hogyha magyar kenyeret eszik, köteles a kormányparthoz szegődni”, rivallt rá egy kormányparti kortes, a kinek véletlenül nem jutott eszébe, hogy ez a kormány inkább kiveszi a szánkból a falatot, mint sem kenyeret adna.

* A gyomai (békésmegyei) kerület függetlenségi párti választói vasárnap gyűlést tartottak, melyben Mecsary Lajos képviselő is részt vett; és Hoitsy Pál urat képviselőjelöltül felléptették.

* Különös árverés fog tartatni közelebb a Rókus kórházban. T. i. a ta-

lált hullákról lezuhott ruhákat adják el majd a legtöbbet igérőnek. Többnyire öngyilkosok ruházatai ezek, olyaké, kiknek rokonai kipuhathatók nem voltak. A tanács a VI. ügyosztályt utasította az árverés körüli eljárás megterelésére.

* Mennyi pénzt hagytak az idegenek Budapestben. Az ünnepekre felrúndult idegenek lekiseb számításával egy millió ötszáz ezer forintot hagytak Budapestben. E „legkiseb számítás” alapjául az szolgál, hogy a 60,000 idegen mind-egyike 25 forintot költött.

* Megszokott völegény. Budán Ellinger Róza varrónő hosszabb ideig szerelmi viszonyt folytatott Kolbner Mór temesvári szül. 32 éves kereskedő segéddel. Ez alatt az idő alatt Kolbner kedvesétől azon ürügy alatt, hogy különféle megrendeléseket kell tennie, körülbelül 150 frtot csalt ki. Tegnap délután Ellinger Róza Budán lakó nénjének látogatására menvén, hazatérteben rúmulve vette észre, hogy lakása ajtaja nyitva, a szekrény feltörve, és a honn maradt Kolbnernek semmi nyoma. Midőn a szekrénybe tekintet észrevette, hogy abból megszokott kedvese aranyórát, láncostul, két aranygyűrűt és körülbelül 60 frt készpénzt ellopta. Rögton jelentést tett a rendőrségnek az esetről és hirtelen szeretőjének köröztetését kérte, amit rögton el is rendeltek, de eddig még nem tudtak nyomára akadni.

* Magyar díszruha Angliában. A walesi herczegnek, ki tudvalevőleg 4 dísz magyar öltönyt vásárolt Budapestben, utánaója akadt. Kettvelt lord, az angol alsóház tagja, ki a trónörökös pár ittele alatt a fővárosban időzött, tegnap Karacsony L. ruhakészítőnél, egy teljes magyar díszöltönyt vásárolt 2000 forintért.

* Goresakoff kicsikéje. Az orosz kancellár Pétervárra utaztában néhány napot Berlinben fog tölteni. Ezt a kis kirándulást a német fővárosba azért teszi, mert gyöngéd szálak vonzzák őt oda. Hisz nem titok, hogy az agg kancellár nyolcz-vanhárom éves kora daczára is szokott még néha Venus istenasszonynak áldozni.

* Egy fiatal hölgy — kiről egy ízben már megemlékeztünk — Brauneck Lina bárónő név alatt Nizzában minden napi kísérfője volt a herczegnek, néhány nappal előbb érkezett Berlinbe. A osinos és pikáns hölgy, a ki különös barátságát élvezte annak, a ki egy negyedszázadig intézte Oroszország sorsát, azalatt a másfél év alatt, mióta a sajátos viszony tart, annyi ajándékot kapott az orosz kancellártól, melynek értéke legalább is százezer rabel.

* Esküdtszéki tárgyalás. — Kozma Sándor kir. főügyésznél Verhovay Gyula elleni sajtóperében az esküdtszéki tárgyalás f. hó 28 tüzetett ki, s az, már azon körülménynél fogva is, hogy a Verhovay Gyula által megnevezett tanuk — összesen mintegy 40 — mind beidéztettek, rendkívül érdekesnek jelentkezik. Miután az esküdtszéki terem a közönség befogadására előre láthatólag elégtelen lesz, a törvényszék elnöke Kriszt János akként intézkedett, hogy egyedül csakis a belépti jeggyel ellátottak bocsáttassanak be.

* A walesi herczeg s az osztrák arisztokrácia. Mint a „Neue Fr Presse”-nek Londonból írják, az ottani társaskörökben rendkívül bámulnak azon hogy a walesi herczeg iránt a bécsi arisztokrácia semmi figyelmet sem tanusított. A király családon, az angol nagyköveten s Roschilo Náthán bárón kívül senki sem mutat a herczeg iránt vendégszeretetet. Találgatják, hogy nem-e a szabadelvű herczeg maga az oka az arisztokrácia e visszavonulásának.

— Junius hó 1-jével új előfizetést nyitunk. Tisztelettel felkérjük azon t. c. előfizetőinket, kiknek előfizetéstük apr. 30-án lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében hosszabb fennakadás álljon be. Az előfizetési árak lapunk homlokán olvashatók.

Közgazdaság.

Husétrak.

Debreczen, május 24.

44 kr. Magyar Gábornál dedó-utoza 125. szám alatt.

46 kr. Gyarmati Istvánnál varga-utca 2288. sz. a., Nagy Mihálynál péterfia-utca 970. sz. a., Fülep Ignácznál csapó-utca 10. sz. a., hatvan-utca 2514. sz. a. Rácz Lajosnál rózsater 10. sz. a., Bóldogh Istvánnál rózsater 12. sz. a., Szentessy Istvánnál rózsater 11. sz. a. Szent-anna-utca 2267. sz. a. s végre Gyarmati Jánosnál morgó-utca 546. sz. a.

Minden többi bejelentett mézárzsze-kekben — pedig 48 kr.

Bányai sertés-üzlet.

— május 24.

Az üzlet jelentéktelen. Magyar főreg nehéz 51—53, fiatal nehéz 54½—55½, közép 54—55, könnyű 53—54, szedett könnyű 50—52, romániai bakonyi nehéz 53—54 átmeneti, könnyű 51—52 átmeneti, szerbiai nehéz 52—53 átmeneti, közép 51—52 átmeneti, könnyű 50—51 átmeneti. Az árak páronként 45 kilo és 4% levonással értendők. Romániai és szerbiai sertésnek, melyek mint átmenetiek adatnak el, a vevőnek páronként 4 forint aranyban megtérítendő.

Az időváltozás és befolyása az ember légzőszerveire.

Tudni való dolog, hogy minden betegségnek az embernél a légzőszervi leginkább van elterjesztve, különösen a durva időszakban, ősztől télég és a tavasz beálltakor nátha, köhögés (számár hurut), rekedtség, általában meghűlések járványosak. A mily ártatlannak az ember eleinte ezen körülményeket tekintti, ép oly veszélyessé válhat az az idővel; a legtöbb esetben használtatik az ugynevezett köhögés elleni szer, u. m. (Syrup, pastillák, bombóc, különféle thea sat.) melyek némely esetben azáltal, mivel a gyuladt nyakhártyával érintkezésbe hozhatnak, rövid ideig használnak, de többnyire a czukor tartalma sat. az emésztést és így a táplálást háborgatja. Legujjabbban gyógyítottak katarrhalikus betegségek a legjobb eredménnyel antiphlogistikai szerek által, és a legtöbb orvosok az ismert Dr. Vosz-féle katarrpillulát veszi használatba, mely pilula ép oly ártatlan, mint meglepő, és gyorsan használ. Katonai főorvos Dr. med. Schmidt, gyakorló orvos Ahrweilerben következőleg nyilatkozik e szer felett:

Az elért eredmények kitűnőnek mondhatók. Könyvű katarrhalikus jelenések már egynehány óra múlva elmuinak, nehezebb eseteknél néhány nap múlva, sőt veszélyes tüdőkatarrhusnál, a mely esetben a beteg régóta szenvedett, a legrovidebb idő alatt könyebbülés állott be, és a pilulák további használata után tökéletes felgyógyulás volt az eredmény. A emésztésre nézve a piluláknál semmi rossz hatást nem észleltem, sőt ellenkezőleg a legjobb esetben gyorsan eltűnt a tüdőkatarrust kísérő gyomerkatharrus, és így a beteg étvágyát visszanyerte. — Ezen tapasztalatok után a legjobban ajánlhatom a katarrhalikus pilulákat, mint jóhatású szert, minden és különösen képződő katarrhalikus betegségeknek, amaünkább, mivel a szegényebb osztály is olcsóságánál fogva könnyen megszerezheti.

A Dr. Ew. Vosz (Adlerapotheke) által M.-Frankfurtban készült Dr. Vosz-féle katarrpillulák csakis bádög szelencékben törvényes védjeggyel és Dr. Vosz Ew. czimtel viselő veres szalaggal ellátva, és zárva a 50 kr-ért kapható Debreczenben Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerárában. — Figyelmeztetjük a t. közönséget csakis Dr. Vosz-féle katarrpillulákat kérni, hogy tévedés ne történjék.

Debreczeni terménypiac.

— május 24.

Egy hectoliter buza	8.05—9.35 kr.
" " kétszeres	6.34—7.32 "
" " rozs	5.54—6.50 "
" " árpa	2.61—3.25 "
" " zab	1.80—2.28 "
" " tengeri	3.58—4.22 "
" " köles	3.74—4.06 "
" " köleskása	8.94 "
1 zsák burgonya 50 kgr. 1.40, 100 kilo szalonna 63, 64, 65 frt, 100 kilo háj 63, 64 65 frt.	

— Budapesti tőzsde, május 25. Ezüst — frt — kr; cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 francos arany frt 9.32 kr.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel e. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégetükrészettel. Lakása n.-hatvan-utca 1576. sz. a.

Szabó József,

felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Időjárási jegyzések.

Európában: A nagy légnomások (768—770) a kontinens északi felében, a depresszió (768—759) a Balkán félszigeten van. Többnyire keleties és északias méréseket szelek mellett az idő északnyugaton derült, délkeleten inkább boros. A hőmérséklet Közép-Európában többnyire kisebbedett.

Hazánkban: északkeleti és nyugati között változó, többnyire északias mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet általában főlebb, a légnomások északnyugaton alább szállt. Az idő többnyire felhős, boros napossal váltakozó. Esők inkább a déli és nyugati helyeken voltak; Sepsi-Sztyegyörny nagy mennyiségben, zivatarral.

Kilátás a jövőre: Hazánkban többnyire felhős, boros időt várhatni számossabb helyen és több esővel.

Kis idő múlva csakugyan eljött Szántai Sándor maga, néhány hivatalnoktól kísérvé, ezek ugyan nem tartoztak az úgy szükségességeikhez, s inkább a kíváncsiság hozta őket oda.

Szántai már mindent megbocsátott a bárónak, különösen midőn az orvos meg-sugta, hogy az alig fog élni néhány órát, s így megindult hangon üdvözlé azt, s nem akarva sok időt vesztetni, a delogra vért.

A báró elbeszélte mindent, bár lassan tudott beszélni, de elég érthetően.

Midőn Sándor mindent feljegyzett, már menni akart Berkési azt kérde:

— Ki volt-e már a betyár hallgatva?

— Statárium alá tartozik, még csak a feltételes vizsgálat volt megtartva.

— S miféle ember ez?

— Egy sehonnai, kinek sem apja sem anyja; valami elvetett uri gyermek lehet mivel szülei egy parasztembernek adták néhány hetes korában át nevelés végett.

— Hol? — kérde a báró a legnagyobb izgalommal s felülni készült de ez nem sikerült.

— Csak csendesen uram! mert a vérzés megindul, ha ön mozog — inté az orvos.

Berkési erre rá sem hajtott, hanem ismét kérde:

Hol uram? Hol neveltetett?

— A szomszéd megyében H.-faluban!

— S tudják a paraszt ember nevét?

— Igen valami Tóth István paraszt gazda kitől a fu megszokott, miután itt is gyilkolt.

(Folyt. köv.)

A gráci 1880. évi orsz. kiállításon elismerési oklevelet nyert.

É R T E S I T É S.

Hazánk egyik legrészegységesebb savanyu vizéről a mohai AGNES-forrásról.

Vegyelemzése a fehérmegyei mohai AGNES-forrás vizének:

1000 gramm vízben		1000 gramm vízben	
Szénsavas natrium	0,04415 gramm.	Borsavas natrium	0,00676 gramm.
Szénsavas kalium	0,01378 "	Kénsavas calcium	0,02297 "
Szénsavas lithium	0,00740 "	Phosphor-avas calcium	0,00015 "
Szénsavas calcium	1,22051 "	Aluminiumoxyd	nyomai "
Szénsavas magnesium	0,24231 "	Koraszav	0,06646 "
Szénsavas vasoxydul	0,00603 "	Tiánsav	0,00114 "
Szénsavas mangán	0,00074 "	Szerves anyag vajsavak (?) nyomaival	0,02398 "
Chlornatrium	0,00298 "	Szilard alkatrészek összege	1,65108 "
Chlorammonium	0,00262 "	Szabad és félig kötött szénsav	2,80064 "

azaz 1400 köbcentiméter, A víz fajszálya 1,00461; a víz hőmérséke 11,2° Celsius (levegő volt — 2° C.) a vízből kitóduló gáz vegyalkata térfogatú százalékokban kifejezve:

Szénsav	99,001%
Idegen gáz	0,99% mely csekély
	100,00

voltánál fogva nem volt felismerhető.

E fennebbi elemzés mutatja, hogy ezen víz a savanyu vizek között az első közé sorolandó. Tekintve, hogy ugy szólnán csupán szénsavakat tartalmaz, igen nagymennyiségű szabad szénsav mellett ezen ásványvíz a tiszta földes savanyuvizek közé tartozik.

Budapest, 1880. június.

Dr. LENGYEL BÉLA, m. k. egyetemi tanár.

ORVOSI NYILATKOZAT.

A mohai „AGNES-forrás tiszta földes savanyúvíz az igazgatóság alatt levő Rókus-kórház különböző osztályain nagy kiterjedésben alkalmaztatván, ugy az osztályos főorvosok jelentései, mint saját mellbeteg osztályomon és magánygyógykezelésem során alapján állithatom, miszerint kitűnő hatásának bizonyult a légző-, emésztési és húgyszervek hurutos bántalmainál, és azért mindazon esetekben, ahol szabadszénsav tartalmának nagymennyisége alkalmaztatását megengedi, kiválóan ajánlható. Budapest, 1881. febr. hó 5-én.

Dr. GEBHARDT LAJOS, egyetemi tanár és a Rókus-kórház igazgatója.

A mohai ásványvíz Dr. Lengyel Béla tanár elemzése után indulva, a szénsavas földes ásványvizek közé tartozik, s annak vásra használata alkatrészei szerint javallható a görvélkór, tüdővész, esonlatgyulladás, nemkülönbön angolkór eseteiben.

Budapest, 1880. június 19-én.

Balogh Káimán, orvostudor és egyetemi tanár.

Kivonat a megyei tiszti főorvos jelentéséből. A Moha község hátrában fekvő s nagyszámú Kempelen Imre ur tulajdonát képező ártézi kut, a földszin fölött mintegy fél méternyi magasságban emelkedő savanyúvíz forrás. Vízének mennyisége 24 óránként 86,4 hektoliterre hűtve 11,20 C. fajszálya 1,00461. A mohai savanyúvíz Dr. Lengyel Béla, egyetemi tanár ur vegyelemzése szerint, egyike hazánk legrészegységesebb vizeinek, s csupán szénsavas sókat tartalmazván: földalattátása bizonyára a már meglevő hasonló források mellett is, ugy gyógytani tekintetben, mint a közhasználat céljából is nyereség. Vegyalkatára nézve a mohai „AGNES“-forrás a Giesshüblli savanyúvízhez hasonlítván leginkább, földalattátása nemtegaszádszerű tekintetben is kiváló fontossággal bír: rendeltetése lévén mintegy a Giesshüblli savanyúvízhez hasonlóan a víz tiszta, átlátszó: hosszabb időn át üvegebe zárt állapotban sem képez üledéket; nagymennyiségű szabad szénsav tartalmának fészereje, nem engedi meg sójainak vegybomlását; ize kellemesen savanyu, tisztán használva is igen üdítő; borral vegyítve élénkítő pezsgő, kellemes italul szolgál. A mi a víznek gyógytani hasznait illeti; kitűnő haszna tapaszaltott a légzési, az emésztési és a vizeleti szervek hurutos bántalmainál; bő szénsav mennyisége a gyomor idegveit kellemesen érintvén s enyhítőleg hatván azokra, a víz az emésztési szervekkel s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban is jó szolgálatokat tesz; vegyalkatát képező könnyen bomló sóknál fogva, kiváló előnyökkel igér a gyermekgyógyászatnál; a mennyiben a gyermekek gyomorsav túlképződését, s ebből kifolyólag a görvélkór, tüdővész, esonlatgyulladás megakadályozza. Általában a mohai „AGNES“ forrás mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyeknél a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének kártalan előmozdítása kívánatos.

Székesfehérvár, 1880. május hó 13-án.

Dr. Varga Zsigmond, Fehérmegyei tiszti főorvos.

Borral használva már is kiterjedt kedveltségnek örvend.

Országos főraktár:

ÉDESKUTY L. magyar királyi udvari ásványvíz-szállítónál BUDAPESTEN.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ezen hazai vállalatot a nagydemű közönség kegyes pártfogásába tisztelettel ajánlja Mohán, 1881. év tavaszán.

A mohai Ágnes-forráskut kezelősége.

A gráci 1880. évi orsz. kiállításon elismerési oklevelet nyert.

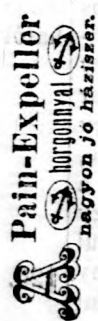
Felhívás.

Mindazokat, kik részemre akar vállalkozni, akár más módon kötelezettségben vannak, — e lapok úján felhívom s figyelemre méltatom, hogy tarozásait az illető lejáratok napján nálam lefizetni elvárhatom; mert én a f. évi augusztus hó 1-én Debreczenből végképen elköltözök — követeléseim lejárati határidejét senkinek prolongálni nem fogom s minden kintlevő követeléseimet behajlandok.

Egyzersmind értesitem a t. közönséget, hogy házánál négy szobabeli kútlóval, hálószobával, konyhával, szobával, hordók, leanderek és egyéb növények készpénz fizetés mellett minden órán eladó; valamint a báránny-utczán 2429 ik számú ház, a háztartási föld, és a szeptember 3 nyilas szőlő és rajta levő új eserepes pajtás, az idejé terméssel együtt, továbbá a libakertben 6 1/2 nyilas szabad föld, minden órán eladó.

Értekezhetni ezek iránt: Miklósné utca 1926 ik sz. háznál lakó Reisz Dáviddal.

(241.)

Pain-Expeller

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál s csaknem minden nagyobb városi gyógyszerárban.

Csaknem ingyen!

Az „Egyenként Britanniát gyártó” eszdőmögétől átvett örösi készlet igen nagy fizetési kötelezettségek miatt — 750/-el — a brit-észt áron alól eladunk. Csak 7 ft 50 kr-ért kapni egy britannia eszt evőhészletet, (a mely eszdől 18 frba kerül) u. m.:

- 6 esztali kés kitűnő acsélpengéssel,
- 6 vátódi angol brit-eszt villó,
- 6 eszt (massiv) brit-eszt evőkanál,
- 6 finom brit-eszt kávékanál,
- 1 nehéz brit-eszt levestmerő kanál,
- 1 eszt brit-eszt tejmerő kanál,
- 6 finom eisellirozott tálcza,
- 6 kitűnő kri-tály kástaró,
- 6 eszt aró tojásfogó,
- 1 kitűnő bors- és akartartó,
- 1 finom theasztáró,
- 2 kényőrd salón gyertyatartó

42 darab. Megrendelések utánvétel mellett vagy előleges pénzbeutalás mellett C. LANGER.

Britannia eszt gyári raktár (Wien) Bécs, II. Uhere Donaustrasse 77.

Helyb...
Egy évre 1...
Fél évre...
Előfizetési...
főpiaz...
Kesz...
Első...
TELEGI...
KAROLY...
szerkesztős...

Debrec...
Tisza Ká...
meg magát; a...
hazugságokka...
bizalmát meg...
érdekéért a n...
lehet, hogy t...
hassa fen ma...
Egy pillé...
riának k...
tási ügy...
r á s k o d á...
javaslatot be...
ejtette az egé...
azt hitte, hog...
fölbredt. Kor...
ral hirdették...
ságszeretetét...
hitt neki, s 8...
törvényjavasl...
nek kortesfog...
czen“-nek fájd...
a törvényjavas...
vétete a nap...
e tekintetben...
dig volt.
Az ellenzé...
fogadta volna...
pedig hát a k...
ber sincsen, ki...
hoz tartoznék...
párthoz tartoz...
még ezeknek...
retteg, hogy a...
tegetéssel meg...
partí képviselő...
része vissza fo...
Tisza Ká...
azt, mint part...
sze, hogy ha...
szavazattal va...
pálinka és bor...
kormányparti v...
papok zsebébe...
országos rende...
pénzen nem v...
szavazatok, l...
pressiót...
vennék, a Tis...
többsége oly...
hogy magát a...
óráig sem len...
és épen ennek...
akarja Tisza...
lasztási botrán...
ne a curia, ha...
ítéljenek, kiki...
szinte vesztege...
jutott be a ké...
Azon egy...
czulcsapásával...
székbe, csak...
tarthatja fent...
Azon Tisz...
egy miniszteri...
egész multját...
vesztegetéssel...
szágos elerköl...
a kisebb bünt...
Hatalomv...
elégge terhel...
től nem retteg...
ria itéletétől, e...
rendről levenni...
Most már...
vásár, bor, páli...